

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egy hóra 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETÉVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHEVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
(a Debreceni Elő Társaság épületében.)
Egy szám ára 1 korona.

Deresre

huzzák az árdrágittót, a tolvajt, a zsarolót, a sikkasztót, az orgazdát, az uzsorást, valamint a csalárd és vétkesbukás hőseit is. A nemzetgyűlés így döntött. Megszavazta a botbüntetést.

Hiába szónokolt ellene Bródi Braun Ernő demokrata képviselő és hiába igyekezett szinte szónoki hévvel meggyőzni a nemzetgyűlést arról, hogy a botbüntetés nem méltó a nemzet nagyságához. Azután arra kérte a minisztert, adjon alkalmat legalább a benyújtandó módosítások alapos megvitatására és hogy a csalárd és a vétkes bukás, valamint a zsarolás bűncselekményét a javaslatból hagyja ki. A visszhang az volt rá: Nagyon helyes, hogy benne van.

S mikor a hevülő honatya minden igyekezete dacára is gúnyosan mosolygó arcokat látott maga körül, elővonta fegyvertárából a legerősebb érvét s azt mondta, hogy a botbüntetés a magyar parasztot fogja — legjobban sújtani.

Hogy még ez az erős érve sem talált és használt a terézvárosi demokraták derék képviselőjének, arról ő nyilván nem tehet, de hogy a magyar parasztot méltatlanul érte ez a Judás csók, az már egyszer bizonyos. Bizonyítja az, hogy a nemzetgyűlés egy csipetnyi sem féltette fajtáját attól, hogy sokat fog miatta szenvedni.

Bródi ur talán nem is annyira a magyarparasztot félti, mint inkább a lipótvárosi patkányokat. Egy-két fertőző hevesvérű magyar is kap kóstólót bizonyosan, de végeredményében mégis csak a ghetto fog a deresen jajgatni.

Hiába érvelt, jön a deres. Megszavazták. Még pedig nagy zótóbbsséggel. Hátha elbujdosnak előle a kóser oroszok.

Világi úti
G. u. s. t. i. c.
KALAPOK
divatos formákban és színekben
Frank Ede né a megyeháza mellett.

Az entente közös akciója a vörösök ellen

Lloyd George szerint a szovjetekkel nem lehet tárgyalni

Bécs, szept. 2. A Wiener Tagblatt varsói tudósítója jelenti, hogy a ma délutáni lapok külön kiadásban jelentették, hogy Jamoszenál Budiné tábornok lovas különítményei felett a lengyelek győzelmet arattak. Az oroszok menekülésszerűen vonultak vissza keletfelé, miután a déli irányban való visszavonulásban megakadályozták őket. Mint-hogy a folyók az utóbbi időben az esőzések következtében megáradtak, remélik a lengyelek, hogy Budinét fel tudják tartóztatni a Bugnál és megsemmisítően megverni.

Varsó, szept. 2. A lengyelek az orosz vörös sereg felett aratott győzelem alkalmából Varsóban nagy tüntetést rendeztek a haditervek készítője és a lengyel sereg vezére: Weigand francia tábornok mellett. Megjelentek a tüntetők Weigand lakása előtt és számos ajándékot adtak át neki, ezek között a XVII. századbeli törökverő Báthory díszes kardját is.

Varsó, szept. 2. A lengyel külügyminiszter tegnap a lengyel békeküldöttség elnökével és a béke delegátusok egy részével visszaérkezett Varsóba. Remélik, hogy a szovjetkormány elfogadja Rgát a tárgyalások folytatásának helyéül és azt hiszik, hogy az értekezlet már a jövő hét folyamán összeülhet Rigában.

A béke delegáció elnöke kijelentette az újságíróknak, hogy a legutóbbi tárgyalások arra a reményre jogosítanak, hogy könnyebbség áll be a további tárgyalásokban, minthogy az orosz küldöttség kijelentette, hogy a kezletben megszabott tizenöt pont éppen nem változhatatlan, hanem alapul szolgál ellenjavaslatoknak.

Remélik, hogy a Lengyelország által óhajtott tartós béke két nem sokára megköthetik. London, szept. 2. Az angol

lapok a lucerni találkozás hivatalos kommunikéjét hozzák. Lloyd-George és Giolitti a találkozón a bolsevikiek által megváltoztatott békefeltételekre teljes mértékben meggyeztek a közös akció kivételében. A francia álláspont így érvényt szerzett magának és rövid időn belül az entente teljes lesz a lengyel—orsz kérdésben. Lloyd-George kijelentette, hogy a szovjetekkel nem lehet tárgyalni.

London, szept. 2. A Daily Herald c. munkáslap vezércikkében élesen kritizálja Lloyd George viselkedését. Ánoknak mondja, mert nem a megváltoztatott orosz békefeltételek hatása alatt cselekedett, hanem a lengyel győzelmek hatása alatt. Ismét reméli, hogy a fehérek fognak győzni Oroszországban.

A Morning post írja: A Varsó előtti lengyel győzelem kellemtlenül érintette a német spartakusokat, mert már mindenféle optimista kombinációba bocsátkoztak a vörösök előnyomulásának hatása alatt. A lap berlini levelezőjének jelentését közli, amely rátereli a figyelmet arra, hogy a spartakusok felkészülve várták a vörösök előnyomulását. Egy pár helyen meg is kezdték a kommunista puccsokat, mivel azonban a hadiszerencse a lengyelek javára fordult, a hatóságok mindenütt meghúsiították a kommunisták puccskísérleteit.

Berlin, szept. 2. A Daily Mail jelenti Varsóból: Minden intézkedés megtörtént az oroszok galíciai előnyomulási kísérletének megakadályozására. Lodzból és Krakóból négy lengyel hadtestet küldtek Keletgaliciába, erőltetett menetben.

A Temps értesülése szerint a lengyel kormány hétfőn jelentést küldött a francia és az angol kormányoknak a kelet-

galíciai katonai helyzetről. A szövetségesek katonai bizottsága erre parancsot kapott, hogy a helyzetre tekintettel még e hét vége előtt térjen vissza Varsóba.

Varsó, szept. 2. A vörös hadsereg ellentámadási kísérlete teljesen sikertelen maradt. Azokat az orosz csapatokat, amelyek Bresztlitovszk mögött akartak offenzívát kezdeni, véresen visszaverték a lengyelek.

A bialostoki vonalon is komoly orosz támadásokat vertek vissza a lengyelek.

A román külügyminiszter a kis ententeről.

Bukarest, szept. 2. Az Independerea közli: Különböző hírekkel szemben ki kell jelenteni, hogy Bukarestben semmiféle politikai szerződést nem írtak alá Románia és Jugoszlávia. Ez a hír hamis. A román külügyminiszter kijelentette a kamarák heveslése mellett, hogy a békeszerződések sértetlenek és hogy Németország és Magyarország jó elbánásra számíthatnak Románia részéről, ha a szerződéseket betartják. Emellett ugyan román-cseh szerződést is, másrészt azonban ádvözölte a görög szövetségét, amely a tenger révén jött létre.

A beduinok zsidómészárlása.

Bécs, szept. 2. A jeruzsálemi cionista misszióhoz beosztott Levi Biancini olasz őrnagy jelentése szerint a beduinok megtámadtak egy gyorsvonatot Beyruth mellett és rengeteg zsidót lemészároltak.

Zavargások Frankfurtban.

Frankfurt, szept. 2. A Wolff-ügynökség jelenti: A munkanélküliek szeddán déli előtti gyűlést tartottak és küldöttséget menesztettek a várositanács elé. A tárgyalás alatt a munkanélküliek a városi zsidó tördület és bebocsátást kérték. Egy i kapun sikerült bejutniok. Megtámadták a közbiztonsági őrség tagjait, akik megvertek használtak a támadókkal szemben. Ők közülök súlyosabban, hetfé könnyebben megsérült. Az összetűzés után meg tisztították a környéket a tüntetőktől. Délián 1 óra tájban a Schillertéren vertek szét egy csoportosulást. Rendőrgárók oirkálnak a városban.

VERPELETI KISASSZONYT nagy sikerű egy felvonásos vígjáték. — Két koronáért kapható a kiadóhivatalban.

numerus klauzus.

A nemzetgyűlés ülése.

A nemzetgyűlés mai ülését fél-tizenegykor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Ruppert Rezső a mentelmi bizottság jelentését terjesztette be Huber János mentelmi ügyében. A bizottság sajtó útján elkövetett vétség miatt nem látja szükségesnek Huber János mentelmi jogának felfüggesztését. A Ház a javaslat értelmében határozott.

Ezután harmadszori olvasásban is megszavazták a botlásról szóló törvényjavaslatot.

Következett a numerus klauzusról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Uzetti Ferenc előadó bejelentette, hogy szükséges az iskolák revíziója, először is a főiskoláké. Tiltakozik ama beállítás ellen, mintha a javaslat valamely felekezettel szemben irányulna. Csupán az intelligencia megvédését célozza. A főiskolákon az utóbbi időben több volt a hallgatók száma, mint amennyit a férőhelyek megengednek. Különösen a zsidóság túlnyomó számban járt az egyetemre. Példa rá az, hogy az orvosi fakultáson a hallgatók 60-70 százaléka zsidó volt. Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Haller István kultuszminiszter szólalt föl ezután, hangoztatja, hogy olyan törvényeket kell alkotnunk, amelyek a mi helyzetünknek megfelelnek és előnyünkre válnak. Lássuk be végre, hogy nem szolgáljuk az ország érdekét, ha folyton külföldi törvényeket másolunk le.

Az ország kulturája nem akkor emelkedik, ha a főiskoláink minél több embert bocsátanak ki, hanem véleményem szerint akkor, ha a főiskoláink minél nagyobb tudással kerülnek ki. Sok írónak van szükségünk, akik magyar szellemben írnak. Felolvassa egy román író kritikáját, amely ezt mondja: a magyar nemzeti költészet Petőfi-vel és Arany Jánossal meghalt. Ugyanígy a magyar líra Mikszáthtal.

Ha azt akarjuk, hogy olyan emberek jöjjenek, akik a magyar kultúrát fejlesztik, akkor az lijuságot erre kell nevelni. A túlsúlyosság miatt szükséges a felsokolai hallgatók számát korlátozni.

Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Szünet után Pallavicini György szólalt fel személyes kérdésben és többek közt azt a kijelentést tette, hogy addig nem lesz nyugalom az országban, míg Károlyi torradalom résztvevőit felelősségre nem vonták.

Nagyatádi Szabó István relikálva a felszólalásra, azt mondja, hogy ő a Károlyi kormányban a kiscsapatot képviselte és mindig a szociáldemokraták ellen küzdött.

(Az ülés folyik.)

Megszakadt a bécsi telefon.

Bécs, szept. 2. A bécsi telefonvonal annyira megrongálódott, hogy minden beszélgetés lehetetlenné vált. A baj okát még nem tudják. Lehetséges, hogy a tegnapi zivatar rongálta meg a vezetékét.

Dr. Dicsőfi József halála.

Ma délelőtt temették.

Dicsőfi József dr. debreceni lelkész halála vérosszerte élt és fájdalmas részvétet keltett. Mint már tegnapi lapunkban közöltük, Dicsőfi József temetését péntek délelőtt 10 órára tűzték ki. A temetés a nagytemplomból lesz, amelynek előcsarnokában ravatalozzák lel az elhunyt lelkész tetemét. A ravatalhoz a közönséget fél tíz órakor bocsájtják be.

Intézkedések a temetésre.

A presbyterium tegnap délután ülést tartott, amelyen Márk Endre főgondnok betegsége miatt, Nagy József min. tanácsos pénzügyigazgató és Szele György lelkész elnökölték. Az ülésen a temetési előkészületeket tették meg.

Nagy József meleg és részvételjes szavakkal emlékezett meg az elhunytól, aki elévülhetetlen érdemeit szerzett a debreceni egyház történetében.

Megállapították ezután, hogy a templomban a gyászistentisztelet alkalmával Csánky Benjámin fog imádkozni, míg a temetésben a sírnál Révész Imre lelkész mond bucsu imát.

Minthogy a ref. kollégium ének-kara nem működik, a temetési szertartás alatt az Iparos dalkör fog énekelni.

Az egyház koszorút helyez az elhunyt lelkész koporsójára. Az egyház koszorújának felirata ez lesz:

Szeretett lelképásztornak, a debreceni ref. Egyház.

A Széchenyi-utcai gyászszínház már eddig is több koszorút vitték különböző testületek és egyesületek, amelyek az elhunyt iránt való kegyeletüket akarták ezzel is kifejezni.

A presbyterium határozatából kifolyólag szerdán délelőtt Nagy József vezetés alatt küldöttség jelent meg az elhunyt özvegyénél. A küldöttség, melynek tagjai voltak, Uray Sándor, Polgár Balint, Judás Ignác, Kardos László, Erdős József, Sass Béla és Dávid Mihály legfőbb részvételt fejezte ki Dicsőfi József dr. elhunytá felett.

A presbyterium a temetésen testületileg vesz részt s az elnökség felkéri a tagokat, hogy pénteken délelőtt fél 10 órakor az egyház tanácstermében pontosan jelenjenek meg.

A városi tanács részvéte.

Debrecen város tanácsa a csütörtöki üléséből a következő részvétirát küldötte dr. Dicsőfi József özvegyéhez: Nagytiszteletli özv. dr. Dicsőfi Józsefné urnónek helyben. A városi tanács sajnálattal és mély megindulással vette tudomásul, hogy dr. Dicsőfi József ur, debreceni lelképásztor és a debreceni ref. egyház presbyteriumának lelkész elnöke elhunyt. Amidőn az elhalálozás felett őszinte részvétünket nyilvánítjuk, kívánjuk, adjon a Mindenható vigasztalást és erőt a nagy csapás elviselésére. Debrecen, 1920. évi szeptember hó 2-án. Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyző.

Ugyancsak részvétirát küldött a tanács a ref. egyház presbiteriumának is. Ez a részvétirát a következőn hangzik: A városi

tanács ma tartott ülésén sajnálattal és mély megindulással vette tudomásul dr. Dicsőfi József ur, a debreceni ref. egyház presbyteriumának lelkész elnökének elhalálozását. Amidőn az elhalálozás felett őszinte részvételt fejezi ki, kívánja, hogy a debreceni ref. egyház a nagy részvétét a Mindenható meelőbb pótolja. Debrecen, 1920. évi szept. hó 2-án. Csóka Sámuel polgármester helyettes főjegyző. Az elhunyt lelkész pénteki temetésén még foghat jelenni a városi tanács tagjai is. A városi tanács koszorúmegváltás címén 1000 K. adományozott a ref. egyház ravatalozójára.

Alattvalajdonosok és hástuldozók iparosok figyelmébe.

Tudomására hozom az illető gazdáknak, honos iparosoknak, hogy Honig Emil tevékenységét részüknek a vagyonát bocsátok kiadására kgr. ként 11 kor. 70 filléres árban. Feltívom az illetőket, hogy ségényükkel forduljanak az illető céghez. Debrecen, 1920 szeptember 2. Közélelmezési ügyosztály.

A Tisza-gyilkosság

Budapest, szept. 2. A Tisza-gyilkosság főtárgyalása a jövő heten véget ér. A hadbíróság szeptember 12-én hirdeti ki az ítéletet. Ma szünetelt a tárgyalás, amelyet pénteken folytatnak.

Jótekonycélu színházi előadás. Lillomfi.

Az Ébredő Magyarok Egyesülete debreceni csoportja mint már jeleztük nagyszabásu színházi előadásra készül j. hó 7-én este. Az estély a Csokonai színházban fog lejfolni. Színgépi kacagató énekes vigjátékát a „Lillomfi” fogja előadni egy ügyes műkedvelő társaság, kiket a debreceni ur. társadalomból kért fel a rendezőség.

Koncsek Irénke professor leánya szerepben egy játékanak közvetlenségével mint énekszámmlal egyszerre meghódítja a közönséget. Rostás Edith a Korcsmáros leány, élénkséggel és bájos megjelenésével fogja a közönséget magával ragadni. Pájer Margitka (Camilla) az idősödő tandrő, kinek szive még mindig szerelmre gyűl, remek alakítást fog nyújtani. Böka Tibor dr. a címszerpben, mint Lillomfi, a nála megszokott routinnal fogja hatalmas szerepét lejatszani. Laezko József hadnagy az öreg Szikszay professzor szerepében atypikus régítandó hv megszemélyesítője, Szoboszlav Sándor a fiatal szerelmes pincér az ifju humor megszemélyesítője, Boromiszta Zoltán mint Szellemfi fog kiváló alakítást nyújtani, míg Péczely Sándor mint Kányai, Pályánszky, Galánffy és Zava-gyák kadett kisebb szerepekben fogják a darab sikerét emelni. Jegyek korlátolt számban a Nizzai virágosornokban kaphatók és az előadás napján a színházi pénztárnál este 6 órától kezdve,

Megnyilt a tisztviselők étkezdéje.

Hazi ipari tanfolyam.

Közalkalmazottak Beszerzési Csoportjának közleményel.

Közöljük tagjainkkal, hogy étkezdánk az Uranus mozgóban 1. évi szeptember 1-én 100 ékezővel megnyilt.

A beszerzési csoport vezetősége egy háziipari tanfolyam megnyitását tervezte, ahol a beszerzési csoport tagjai és azok családtagjai egyelőre megtanulhatják a cirok-számítást, kasszafonást és gyé-kéntomást.

Feltérjük a testület megbizotakait, hogy akik ezen tanfolyamon részt venne kívánának, azokról állítsanak össze egy kimutatást a résztvevők aláírásával és ezen kimutatásokat a beszerzési csoport irodájában (Pénzügyi palota, földszint 13) 1. évi szept. 8 ig adják be.

A tanfolyam ingyenes, az idő-beosztás tétzés szerinti és az anyagról gondoskodik a lesz.

A beszerzési csoport intéző bizottsága a testület megbizotaknak felhatalmazást adott arra, hogy a beszerzési csoport áru-kiosztását ellenőrizhessék. Ebből a célból 1. évi szept. 8 től kezdődőleg szept. 15-ig terjedő idő alatt Pénzügyi palota 11. em. 13. sz. alatt a hivatalnokok által igazolt testület megbizotaknak igazolt jegyeket fogunk kiszolgáltatni s ez alkalommal a testület megbizotakait újból lajstromozzuk és napibeosztásukat igazolt jegyük átvetelétől számított 8 napon belül közölni fogjuk.

Vállalatok és üzemek szén-szükségletének bejelentése.

A szénügyek kormánybiztosa a városi tanács kiküldötteinek azt a kijelentést tette, hogy a szén-termelési lehetőséghez képest októ. hónapiól kezdve a városban levő üzemeket s intézményeket rendszeres szénkiutalásban fogja részesíteni, azokat is, amelyek ma szén hiányában tűzifával tütenek.

Felhívjuk ez okból a városban levő üzemeket, vállalatokat, intézményeket, gyárakat, központi fűtésre berendezett bérházak tulajdonosait, miszerint rövid levélben jeleítsék be, hogy havonként mennyi szénre tartanak igényt, egyúttal üzembükről, gépi berendezésükről adjanak rövid leírást.

Ezen igénybejelentéseket, amelyek a kapott utasítás szerint fogunk a szénügyek kormánybiztosa-hoz felterjeszteni, szeptember 3-án délig kérjük a közélelmezési ügyosztály hivatalos helyiségében (Piac u. 9.) benyújtani. Debrecen, 1920 szept. 2.

Közélelmezési ügyosztály.

Városházáról.

Uj iparengedélyek. A város tanács a rendőrhatalóság által újonnan kiadott iparengedélyek után a következő városi illetéket szabta ki: Barbócz Gáborné mosóda 1000 K, ifj. Strébelovszky Lajos fodrász 500 K, Bundi Márta szatócs 1000 K, Havas Károly bazarárkereskedés nagyban és kicsinyben 200 K, Szabó Antal szülés 200 K, Havas Zoltán fűszer és vegyeskereskedés 2000 K, Kálnai András szatócs és csemegekereskedés 500 K, Farkas Ilona plüss és guvré-készítés 300 K.

A városi bélyeg. Ez is egyik városi találmány volt. A horribilis póladó mellett bélyeggel is megadottatta a város a közönséget. Hát persze, könnyebb ilyen módon egy kis bevételt csinálni, mint céltudatos, értelmes gazdálkodással fokozni a város bevételeit. A miniszter azonban egymásután tilija meg ezeket a különös jövedelmi forrásokat. Nem hagyta jóvá a kérvényeket sem. Most pedig dr. Tóth Emil tanácsnok azt referálta a városi tanácsnak, hogy a bélyegminiszter értesítette a várost, a városi bélyegszedési alkottói szabályrendeletét nem hagyta jóvá. Ezzel tehát megszűnik a városi bélyeg.

Közterületen nem engedélyeznek több sátorot. A városi tanács a csütörtöki ülésén egy konkrét eset kapcsán ismét lezöngöztette azt az álláspontját, hogy közterületre nem engedélyez több állandó jellegű árusítósárat.

A város alapítványi földje. A belügyminiszter jóváhagyta Debrecen város közigyelésének ama határozatát, amely szerint Horthy Miklós kormányzó nevére fő alapítványi lett, amely legalább háromszáz holdat tesz ki. A tanács a csütörtöki ülésén tudomásul vévén a kormányhatósági jóváhagyást, intézkedett, hogy az alapítványi föld jelöltesek ki, a földgyészt pedig felkérte az alapítólevél elkészítésére. A városnak ezt az alapítványi földjét tulajdonképpen a háboruban kitűnt vitéz katonák fogják kapni.

Nem ad fát a város. Ismét többen fordultak a városhoz tüdőért. A kérelmeket a tanács elutasította mind. A tüzelőanyagok fel van függesztve. Kormányrendelet fog intézkedni, amely szabályozni fogja a tüzelőanyag árát és azt, hogy mennyi tüzelőt igényelhet egy-egy ember. A tanács a rendelet megérkezése előtt nem is fog tudni tüzelőt.

A városi szárszámadások felülvizsgálása. A városi felügyelőbizottság szerdán délután kezdte meg az 1917. és 1918. évi szárszámadások átvizsgálását.

A bányakutató kirendeltség felülvizsgálata. Az állami bányakutató kirendeltség ajánlatot tett a városnak, hogy hálaladó egy évre 40.000 koronát fizetni egy városi fogat használatát harvan kiszárlásához. A hatvanon felül a városnak pedig egyenként 600 koronát ajánl fel. A tanács az ajánlatot elfogadhatónak találja.

A menekültek elhelyezése Debrecenben. Dr. Hubert Otto kormánybiztos-lőispán kezdeményezése folytán három nyúlási barakot átengedett a város a menekültek elhelyezése céljára. Ezeknek lakásokká való átalakítását már meg is kezdtek. Az országos menekülügyi hivatal egy most érkezett átiratában annak a nézetének ad kifejezést, hogy a város a menekültek érdekében való áldozatkészségét nem tekinti befeljezettnek, hanem lakások építését további hozzájárulásával elősegíti. Felkérte a városi tanácsot, hogy engedélyezze a városi tanácsot, hogy milyen területet engedné át és milyen építési anyagokkal járulna hozzá az építkezéshez. A tanács a DMKE építési mellékletét véli alkalmasnak a szóban forgó építkezéshez.

Iskolai könyvek, az összes helybeli tanintézetek részére, papír és írószerek, valamint zeneművek a legolcsóbban Csáthy magy. k. r. tudományegyetemi könyvkereskedésében kaphatók, Piac-utca 8. Telefont 296.

Tíz koronáért a legrosszabb nyakkendőjét is újjá alakítják: Dr. V. Tóth Kálmán és Tsa, Péterfia 53.

Vízvezetékét szakszerűen készítik: Dr. J. Mátthéi János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés-laktaron.

Izgalom a vagyonátruházási illeték körül.

A vagyonátruházási illetéket a pénzügyi bizottság egyik legközelebbi ülésén veszi tárgyalás alá és onnan az a nemzetgyűlés teljes üléséig fog kerülni. Mivel az illetékes körök erősen siettetik a nemzetgyűlés előtt fekvő pénzügyi javaslatok lefolytatását, valószínű, hogy a javaslat rövidesen a teljes ülés előtt lesz.

A javaslat — bár még eddig nem tárgyalták — máris nagy izgalmat keltett, még a képviselői körökben, mint a vidéken, de különösen azok között, akik valamilyen a háboruban elesett vagy állati rokonuk után vértanú örökségre. A pénzügyi bizottság egyik tagja ezzel szemben elmondotta nekünk, hogy bár a javaslat igen szigorú rendelkezéseket tartalmaz az egyes vagyonok átruházását illetően, a háboruban résztvevők hagyatékaira mégis lényeges enyhítéseket tartalmaz. A javaslat enyhítések alkalmazásának ad helyet, ha az örökösök 1. háboruban esett el, 2. ha a háboruban szenvedett sebesülés vagy a katonai szolgálat folyamán szerzett betegség közvetlen következményeként halt meg és 3. ha a háboruban tünt el és holtá nyilvánították. A felsoroltak hozzátartozói teljesen mentesek az illeték alól, ha a hagyatéka az illeték 20.000 koronánál nagyobb, de az 50.000 koronát nem haladja meg és 3. felét fizetik a vagyonátruházási illetéknek azok, akik 50.000 koronánál nagyobb, de 100.000 koronánál nem nagyobb örökséghez jutnak.

A hadifogságban elhunytakat a háboruban elesettekkel egyenlő elbánásban részesítik a hadifogságban szerzett betegséget is a háboruban szerzett betegségek minősítik.

A „Nyukosz” és a „Turul” Biztosító r.-t. szerződése.

A „Nyukosz”, az „Országos nemzeti rokkant szövetség” és a „Turul biztosító r.-t.” szerződéses viszonyba léptek.

Ezen egyesülés által egy a nyugdíjasok, mint rokkantak, hadifogvezek és árvaik jelentős jövedelemhez jutnak, míg a fent írt egyesületek magas jutalékokban részesülnek, melyből az ország munkaképesen Tokkanti, özvegyeit és árvaik jelentős támogatásban tudják részesíteni. Ezen országos szervezés az államot érdekelheti, hogy a tehermentesíteni, míg a biztosítást részben a biztosító intézménye alakítja át.

Elvárható, hogy a magyar társadalom minden osztálya ezt a nagyjelentőségű országos szervezést hathatósan támogassa.

Az igazgatóság tagjai: Gr. Somsich Tamás, báró Szurmay Sándor gyal. tábornok, báró Lukachich Géza a főnagy, dr. Namény Imre ny. államtitkár, Zsitos István, báró Sipicz Károly, dr. Hegedűs Gy., Lantos Zsigmond, dr. Deutch Oskár, Kepes Sándor, Papp Tamás, Podery Attila.

A nyukosz elnöksége felhívja mindazon tagjait, kik a biztosítási ágazatban tevékeny közreműködni óhajtának, jelentkezzenek a szövetség debreceni csoportjánál (Péterfia-utca 20 szám a.) délelőtt 10—12 óráig.

Letartóztatva egy kommunistát Debrecenben

Aki a Zichy grófok birtokát szocializálta

A debreceni államrendőrség tegnap d. e. letartóztatta Schwartz Jenő magánhivatalnokot, mivel a budapesti ügyészségtől elfogatási parancs jött.

Schwartz egyik hangos alakja volt a proletárdiktaturának. A sok stréberkedésnek meg volt az eredménye, mert az állampusztító magyar bolsevista vezérek honoráltak és a földművelési népbizottság utján kinevezték termelőbiztosnák Zichy Jenő gróf Fehér meggyében lévő nagylangi és csörzi birtokaira termelőbiztosnák.

Schwartz, mint termelőbiztos nem sokat termelt ugyan, de annál több kárt okozott az uradalmakban. Jött-ment, parancsolt, intézkedett, elcsapott régi hivatalnokokat és a gazdaságok jövedelmét a tanácsköztársaságok céljaira fordította.

Mikor aztán a pünkösdi királyság véget ért, Schwartz ur szépen elhúzódtott működése színteréről és visszajött Debrecenbe, hol már biztonságban érezte magát, de valaki tudomásra hozta tartózkodási helyét.

Schwartzot különben a budapesti ügyészség régen kereste. Most kitudt, hogy Debrecenben lakik. Holnap a kir. ügyészség utnak indítja Budapestre.

Ujdonságok.

Az amerikai magyarok gyűjtése a hadifoglyok hazahozatalára.

Az Amerikába szakadt magyarság még február havában megnyerte az amerikai kormányt és az amerikai vörös-keresztet a magyar hadifoglyok hazaszállítására ügyének. Az Amerikai Magyar Szövetség titkára Pesenlehner Antal dr. kihallgatáson jelent meg Colby külügyminiszternél és a vörös-kereszt egyesület elnökével s elérte, hogy számos emberbaráti intézmény bevonásával három millió dollár gyűjtését határozták el a hadifoglyok hazaszállítására céljaira. Eddig körülbelül egy millió dollár van együtt.

Térzene lesz vasárnap. — Szeptember hó 5-től, tehát vasárnaptól kezdve, ezentúl mindig vasárnap lesz a térzene és mindig a városháza előtt, déli 12 óráig.

Nyugdíjas vasutasok Rubinek miniszternél. A nyugdíjas vasutasok anyaru helyzetén a Keresztény vasutasok országos gazdasági egyesülete segíteni kíván s odahat, hogy ők is részesüljenek a felemelt drágasági pótlékban. A nyugdíjasok érdekében az egyesület elnöke, Homonay képviselő a nyugdíjasok egyesületének vezetőivel, Lugier és Bene elnökkel eljárt Rubinek kereskedelemügyi miniszternél, aki jól dulatáról biztosította a súlyos gondokkal küzdő nyugdíjasokat.

Legrosszabb nyakkendőit újjáalakítják. Kolosné nyakkendő termében, Rákóczi-utca 23.

Előzetes élelmiszeri noos. Kiss Lajos vidéki képviselő Debrecenben nem folytatta a mosátságot, hanem élelmiszeri kérelmet nyújtott be. A rendőrség lefegyverezte és a bizonyítékok alapján 3 havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte, továbbá kiiltotta a városból. Az ítélet tegnap jogerőre emelkedett és Kiss eldőlítették.

A női felső keresk. iskolában az évmelegnyitás 4-én 9 órakor lesz. Beiratkozni 9—12 és 3—5 óráig lehet.

A Fodor Oszkár-féle Magyar Tőzsde Kompassz szeptember hónap folyamán fog megjelenni s tökéletes ismeretéseket fog adni az összes tőzsdei érték papirokról. Ezenkívül az évkönyv közölni fogja a helyesbített árúüzleti és értéktársasági szokványokat, a tőzsdetörvény legújabb joggyakorlatának értékes anyagát, a tőzsde szabályait, az értéktársaság vonatkozó összes tudnivalókat stb. stb. A több mint 600 oldal terjedelmű évkönyv előfizetési ára 120 korona. Előfizetéseket elfogad a Fodor Oszkár-féle Magyar Tőzsde Kompassz kiadóhivatala, Budapest V., Vécsei-utca 5. szám.

A nőipariskolában a beiratások megkezdődtek. Péterfia 78.

Sürgősen eladó Széchenyi-utca 16. sz. ház, felvilágosítást nyújt dr. Polgár Dániel ügyvéd Piac-utca 42.

Zenészek a Pavillon laktanyában a katonai zenekarba felvételt. Szükség van: primhegedűs, másodhegedűs, brácsás, cselőss, ütő hangszereken játszó zenészekre. Mellékhangszerűk bármilyenek lehetnek. Térparancsnokság.

Szerdán délelőtt az Egemalom utcáján megállók elvezették a tereket megtárolóját kérem, hogy az erdőhivatalnál jutalom ellenében átadni szíveskedjen.

Iskolakönyvek, író- és rajzszerek, füzetek, rajztömbök, táskák, noteszek legjobb beszerzési tőrsége ANIÁLFY könyvesboltja, Szentlanna- és Varga n. sarok.

Női felöltők és kosztümök, eredeti bécsl. modellek, valamint leányka felöltők nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debrecen, Piac-utca 42.

Fancsovits nővérek tánciskolája megnyílik szept. 15-én a Bika-utca termében. Beiratkozni lehet Baltházy-ut. 10. sz. d. e. 11—1. d. u. 4—6 ig.

Valódi angol horgolt **NYAKKENDŐK** gyönyörű színekben, 160, 180, és 250 koronáért FRANK EDENEL megyeház mellé.

MEGJELENT
az 1920-21 iskolai
évra szóló

DIÁK NAPTÁR

KAPHATÓ
minden jobb könyv és papír kereskedésben Debrecenben Ujság kiadóhivatalában és a Szabadkiszőlőnél (Piac-utca 89. számánál).

Gazdaság.

Lóárak. A legutóbbi budapesti lóvásáron egy jobb minőségű hátasló 13.100—21.000, könnyű kocsiló 19.000—50.000, vágóló 2000—2300 korona áron kelt el. Az irányzat áltaiban lanya. Felhajtottak 876 darabot, amiből 459 maradt eladatlannal.

Megkezdik a vadvizek lecsapolását. Az alföldi vadvizveszedelem elhárítására egyetlen megoldásul a lecsapolás mutatkozik. A munkálatok először a Tiszához közelebb eső területeken fognak megindulni a Duna—Tisza közén előreláthatóan még ez év folyamán megkezdődnek a lecsapolási munkálatok.

Sport.

A Debreceni Tornaegyesület vasárnapi atlétikai versenye a leadott nevezésekből itélve rendkívül érdekesnek és izgalmasnak ígérkezik. A 15 számból álló versenyre a fővárosi és vidéki egyesületek 192 nevezést adtak le, úgy, hogy minden számban nagy mezőnyök küzdenek az elsőségért. Külön érdekessége lesz a versenynek, hogy most fognak első ízben találkozni a katonai és polgári atléták. A legutóbbi katonai atlétikai verseny megmutatta, hogy sok kiváló versenyző van közöttük is. A budapesti csapatok közül a MAC-ból dr. Pápay Frigyes súlydóbo, a FTC-ől Toldy István gerely és diszkoszvető, a MAFC-ból Tóth Ferenc magas és hármas ugró, a DEAC-ból dr. Payor Henrik rövidtávú, Acél Pál távolugró, a MOVE ESE-ből Hallusszky József, Kinkovics Jenő. Tolnay Pál, Witt Lajos, Zsolt Ernő és Holl Kornél, a NyTVE-ből Pet-

rasovszky Leó, Kiss Kálmán, Máca István, Beékovits László, Tóth László és Fűredy Zoltán, a szolnoki MÁV SE-ből Nemeth Gyula, Szathmáry Sándor, Simon Ferenc, Marscheld Gyula, Király Pál, a HAC-ból Kovács László, a HTE-ből Zolnay András, Bácsi Péter, Kovács Nagy Zsigmond és Győrössy János. A verseny d. u. 4 órakor kezdődik. Jegyek előre válthatók Bódogh László cukrászdájában.

Vastag kirakat üvegeket

bármilyen darabokban magas áron vész
SIPKOVITS tokörgyár, SZIV-U. 14.

ELADÓ BIRTOK

Sámsoni-utca
aigallónal, 100 hold prima föld Vass János-féle. Értékezeni
Arany János-utca 57. sz.

Arverési hirdetés.

A nyirbátor község tulajdonát képező vendéglő, kávéház és szálloda 6 éves bérletére I. évi szept. 8-án szerdán d. e. 9 órára nyilvános szóbeli árverési versenytárgyalást hirdetünk.

Pályázni óhajtok 5000 bányapénzt tartoznak letenni az árverés megkezdése előtt.

Az összes helyiségeket bérlő köteles berendezni. Berendezendő helyiségek a következők: öt vendégszoba hét ágygal, egy étterem, egy kávéház terem és egy mozi terem k. b. 200 ülőhellyel.

A bérléthez kizárólagos mozi-jog biztosítatik. Azonnali beköltözés kötelező.

A részletes feltételek Nyirbátorban a község házában megtekinthetők.

Nyirbátor, 1920 szeptember 1-én.
Veres Máttyás P. Makray István
jegyző. főbíró.

Elsőrangú tölgyfából
1918-ban készült új hordók
jóval a maximális áron alul darabonként is kaphatók a
Debreceni „Hangya” ker. fogasztási és értékesítő szövetkezetnél
DEBRECEN, KIRÁLY UTCA 2. SZÁM.

APRÓ HIRDETMÉSEK.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög tíz koronába kerül. Minden további szög egy korona. Vasárnapi és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja tíz szög tízenöt korona.

Levelezés

Boldog
otthon és fiatal asszony jellegre levél van a kiadóban. 4090

Ajánlat.

Férfi
cylinder kalapból alakított női girardi kalapot, Piac-utca 38., udvarban balra hátul, Beliczay kalapos. 4062

Két
három iskolás gyermeket teljes ellátásra természetesen fizetésért elfogadok, Buzi 18. üzletben. 3966

Istálló

4 lónak mellékhelyiségekkel, kocsiszin kocsis lakással bérebe vennék magas bérítéssel, ajánlatok vagy személyes ajánlattevők forduljanak Vacuum Oil Comp. tisztviselőjéhez Zilahy Gyulához, Arankla szálloda 249. szoba szám. 4038

Intelligens

fiatal asszony házvezetőnőnek ajánlkozik gazdaságban is, hol családtagnak tekintendő, Gásporné, Debrecen Honvéd 5. 4022

Boroshordó

ujak és használtak kisebb-nagyobb tételben kapható, Rác, Péterfia u. 71. sz. 4000

Tanítónő

magántanulókat vizsgára előkészít, korrepetálást vállal, Miklósi-u. 17. 3957

Görögdiánya

kilogrammonként 60 fillérért naponta kapható a macsi uradalom zöldségüzletében (Hatvan-u. 1.) Kint a tanyában nagyobb mennyiségben kapható, ára kilg.-ként 30 fillér. — 4081

Tanyás

birtok azonnali kiadó, cím a kiadóban. 4018

Házvezetőnőnek

ajánl okzik 34 éves úrnő. Magános urhoz vagy úrnőhöz, lehetőleg vidékre, Boros Lajosné, Kossuth-utca 22. szám. 4020

Társulnók

kisebb vállathoz vagy üzlethez 20.000 korona bejelentéssel, Ajánlatokat a kiadóba kérek „Társ” jellegre. 7091

Lakást

és kosztot adok vasutasok részére, Szabóné Bethlen 24. 4096

Ötösor

koronát adok annak, aki 2—3 szobás lakást ajánl, értekezni Maróthy 7. s. lehet. 4092

Cipész

segéd jó munkás felvétetik Ba ázsina, Varga-u. 1. 4093

400 koronát

adok annak, aki egy szoba-konyhás lakást átenged, valamelyik telepen, cím a kiadóban *

Csapat-utca

utcai egy szoba, konyhás lakásom elcserélném egy, esetleg két szoba, konyhás lakással, Kőlcseu. 14. 4089

Elősorolnám

plincszoba konyha villanyvilágítás fizetéses házmesteri lakásomat fentli szoba, konyhás bérelt lakásért, Szent Anna 36. — 3952

Házvezetőnőnek

ajánlkozik intelligens nő, ki a háztartás minden ágában gyakorlatilag bir, kizárólag ur családjhoz, cím a kiadóban. 4077

Butorozott

szoba, két egyetemista v. felsőbb iskolai tanulóknak kiadó, teljes ellátással, Szent Anna-utca 22. keresztút. 4047

Jó

házi koszt bent étkezésre és kihordásra kapható, Varga-u. 28. utcai lakással. 4065

Teljes

ellátásra két iskolásleányt vállaltok, Kossuth-utca 51. keresztút. 4070

Két

iskolás leányt teljes ellátással elvállaltok, Szent Anna 36. sz. 4010

Gazdaszónyok

elmenne gyermekszertő 23 év job özevgy föld-birtokoshoz pusztára esetleg magános fiatal egyénhez, cím Ács Józsefné, Homok-utca 130 4082

Kádarműhely

mindenféle kádarmunkák javítását elvállalja Lányi, Zsák-u. 11. 3922

Boros

hordók javítását elvállalja, Bóro György hordógyár, Nap-u. 4. 3853

Nappali

gondozásra és szoptatásra gyermekek elvállal, Nagyné Sziv-u. 17. 4070

Iskolás

leánykát teljes ellátásra elfogadok, — Libakert, Székfü-u. 41. Erdős Sándorné. 4073

2000

koronát kap az, aki 1 vagy 2 szobás, konyhás lakáshoz juttat, Gárdos könyvkereskedés püspöki palota. 4074

Kereslet.

Aranyat-értetőt
brilliansat, zölcgöcsülakat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet.

Bejáró
leányt sü gösen felveszek Péterfia-u. 12. 4071

Veszek

használt fabutorokat, diványokat stb. Arany János-utca 36. 4084

Intelligens

német esetleg magyar kisasszonyt keresek két gyermekhez. Jelentkezni Hunyadi-utca 6. 4015

Ellátásra

felvesz ur család két lány tanuló. Ugyanott bölcsezszt hallgató nő rendes és magánitanuló leányok tanítását vállalja. Piac-u. 78. II. jobbra. 4033

Fénstárhoz

és kiszolgáláshoz két ügyes leányt felvesz Krausz kézimunka üzlet. 4087

Nagyobb

flu kifutón k jó fizetés-sel azonnal felvétetik. Fűszerüzlet, Péterfia-utca 60 4083

Keresek

egy mindenes bejárólányt helyben, egy mindenes cselédet falura. Darabos-utca 28. 3941

Bejárónő

azonnalra keresek teljes ellátás és jó fizetés mellett Dr. Erdélyi, Piac-utca 24. III. 2. 4049

Mustot

és ó bort veszek. Hordót adok hozzá. Cím Hatvan-utca 2. 4048

Jó

munkás cipész segédeket felveszek. Eötvös-utca 49. Nagy. 4065

Kávémezőst

kiöltést keresek megvételre. Kőcsey-utca 14 sz. 4051

Egy

mindenes asszony tanyára kerestetik. Török Bálint-u. 21 szám. 4053

Veszek

zatot, hüvelyest, sertést, bort, diót, almát és egyéb élelmiszert. — Ajánlatok Bikaba 108 sz. szoba. 35

Kocsist

józan életű, megbízható felveszünk. Csúrka tem. vállalat. 4072

Pric

nyerget keresek megvételre. Arany János-utca 23 4094

Intelligens

urleány butorozott szobát keres, ahol varhatna. Cím a kiadóban. 4067

Keresek

mindenes bejárónőt helyben és mindenes cselédet falura. Darabos-utca 26. 3941

1—2

felsőbb iskolai leány gyermeket ellátásra felveszek. özv. Papp Zsigmondné Erzsébet-utca 40. 3888

Kész

ablakok, ágyak kaphatók. Deszkákat, áveg táblákat veszek. — Dobó asztalos Bethlen-u. 76. 3786

Varró

leány, ki a konfliktó igazításhoz ért, rögtön belépésre felvétetik Frank Sándor női felöltő üzletében. 4078

Cipész

segédek felvételnek állandó munkára. We nberger cipőgyár, Piac-utca 19. az udvarban. 4074

Kocsis

kerestetik. Értekezhetni Király fűszerüzlet Dégenfeld-tér 11. 4072

Utazó

bundát lábakkal megvételre keresek. — Gárdos könyvkereskedés püspöki palota. 4073

Egy
kifutó flu felvétetik. — Neumann M. Piac-utca 51. 4092

Eladás.

Keményfa
hálószobák, ócsó festett hálószobák eladók. Simonffy-u. 6. 4079

Eladó
két kottó-lyuk. Széchenyi ut 16. U

Egy
kétkerékű fűderes kocsit eladó. Nagy Pál-u. 9. Trankó-malom mellett. 4087

Eladó
redőnyös kirakat 250—100, ajtónak is megfelel, tapétát, hajápoló. Faragó 24. 4071

Gyalupad
jó karban, Posta-utca 4. szám alatt ócsón eladó *

Egy
jó karban levő motor-kerekpár eladó. Török Bálint-utca 3. 4075

Jó
karban levő boroshordók eladók. Lányi Zsák-u. 11. 4076

Eladó
Bihari-telep Keresztessy-utca 56. számú ház. 4089

Jó
forgalmu szakkönyvtár eladó. Cím a kiadóban. 4053

Tonnetarókat
fényszett asszal, két festett ágy, modern konyha berendezés — elköltözés miatt jutányosan eladó. Eötvös-u. 67. 4031

Világos
modern hálószoba butor eladó. Megtekinthető a dobánygyárban. 4077

Tégláskert
elején ezer négyszögletes terület eladó. Értekezhetni Széchenyi-utca 19. 3980

Szűllő
1 kat. hold. Újkezdésben terméssel, házszal, kútjal eladó, esetleg megvételre tanyás földdel cserélhető. Ssepessy Verébcsy-utca 1. 3763

Eladó
boroshordók, 12.000 tétel, egy használt főzökonyha és 2 nagy tokos átló. Vár-utca 8. sz. 4068

Eladó
föld tanyával, 3 hold és 820 négyszögöl. Bellengető 403. Értekezni lehet Homok-utca 96. szám. 4080

Püspök
ebéldióvány, iróasztal, szalonfotelek, ágy szekrény, tkör. Arany János 36. 4086

Zöld
lucerna nagyon szép, lábbon vagy díszsátra eladó. Honvédek-utca 10. Értekezhetni József téherceg-u. 12. 4088

Takaréktűzhely
(parheli) jó karban levő eladó. Kossuth-utca 39. dr. Lány Sándorné. *

Németh-utca
33 35. 87. és Kuruc-utca 112. szám alatt, 6 hold föld tanyával eladó. Értekezhetni Csa, 6-u. 23. — Ugyanott egy igazsázkér eladó. 4090

18 maza
saru sz u. eladó, éri kezni Móric-utca 16. delután. 4097